

Doporučení pro členy AKAT k poskytování informací o fondech kolektivního investování (dle zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování – dále jen Zákon)

Tento materiál reaguje na požadavek praxe sjednotit praktickou aplikaci některých ustanovení Zákona. Valná hromada AKAT ČR schválila toto doporučení pro své členy.

Toto doporučení pro členy AKAT ČR nahrazuje Doporučení pro členy AFAM jak postupovat při správě fondů kolektivního investování z roku 2006 a bude postupně doplňováno dle potřeb a aktuální situace v oblasti fondů kolektivního investování.

A. Speciální fond nemovitostí (Zákon § 53)

1. Přechodné období fondu (Zákon § 53a, odst. 4)

Během přechodného období, které je dle Zákona u speciálního fondu nemovitostí po dobu nejdéle 3 let, kdy se budou tyto fondy zabývat shromažďováním prostředků a vytvářením portfolia nemovitostí, by měli být podílníci informováni o:

- změněném režimu fondu, tzn. že se nachází v přechodného období (Pozn.: klient by měl být při nákupu tohoto fondu informován a upozorněn na rizika a rozdíly spojené s tímto obdobím)
- nakládání s prostředky podílníků v tomto přechodném období, včetně upozornění na tuto situaci a rizika spojená s investicemi
- přesné investiční politice fondu v tomto období, tzn. do jakých aktiv a jak fond investuje svěřené finanční prostředky podílníků, o tom jak bude podílníkům oznámeno ukončení tohoto přechodného období a o investiční politice fondu po ukončení tohoto období
- oceňování majetku fondu, tzn. o frekvenci a způsobu oceňování
- termínech pro odkup a prodej podílových listů fondu.

2. Údaje ve statutu fondu

Investiční společnost by měla zpracovat do statutu fondu ustanovení – notifikaci, umožňující velkým investorům (např. nad 1 mil. EUR) nákup podílových listů pouze se souhlasem investiční společnosti. Toto ustanovení umožní správci fondu odmítnout prodej podílových listů velkým investorům v okamžiku, kdy by tato investice potenciálně ohrožovala budoucí stabilitu fondu. Cílem je chránit správce fondu před neúměrně vysokými vklady, které nemohou být okamžitě investovány, mohou snižovat výkonnost fondu na úkor ostatních investorů a také mohou v budoucnu znamenat neočekávaný jednorázový odliv prostředků z majetku fondu.

3. Zajištění likvidity

Je třeba informovat podílníky v případě, kdy volné prostředky fondu přesáhnou 40% spravovaného majetku ve fondu. (Pozn.: tato informace bude platná až po přechodném období existence fondu). Cílem je upozornit podílníky na situaci, kdy fond není plně zainvestován. To může mít významný vliv na výkonnost fondu díky omezenému rozsahu investičních nástrojů, do kterých může fond ze zákona investovat. Informaci o volných prostředcích není třeba uveřejňovat, pokud fond standardně měsíčně uveřejňuje informace o skladbě majetku v portfoliu fondu.

4. Název fondu

Otevřené podílové fondy jiné než speciální fondy nemovitostí dle Zákona nesmějí v názvu obsahovat označení nemovitostní. Toto omezení neplatí pro speciální fondy kvalifikovaných investorů, kde výraz nemovitostní může být v názvu fondu obsažen.

5. Informování podílníků

Informování podílníků by mělo probíhat způsobem uvedeným ve statutu fondu.

B. Speciální fond kvalifikovaných investorů (Zákon § 56)

1. Požadavky na smlouvu s investorem (Zákon § 56, odst. 1 - smluvní nabývání)

Investiční společnost nabízející tento typ fondu resp. samosprávný investiční fond kvalifikovaných investorů by měla u svých klientů zjistit jejich zkušenost s obchodováním s cennými papíry. Pro splnění této povinnosti je z hlediska zkušeností potřebných pro posouzení rizik investice do fondu postačující prohlášení klienta, že má zkušenosti s obchodováním s cennými papíry a nabízející osoba již nemusí zkoumat, zda je jeho prohlášení pravdivé, vyjma případů kdy je důvodné podezření, že klient příslušné zkušenosti nemá.

Zákon stanovuje, kdo může **smluvně** nabývat cenné papíry vydané speciálním fondem kvalifikovaných investorů. Vstup investora do fondu by tedy měl být na základě uzavřené smlouvy, která by měla obsahovat:

- vymezení práv a povinností obou stran při nákupu cenného papíru takového typu fondu
- prohlášení klienta, že se řádně seznámil se statutem a cítí se být kvalifikovaným investorem

Smlouva může také obsahovat i další informace, které jsou primárně informace poskytnuté investorovi prostřednictvím statutu fondu: upozornění na odlišnosti v regulaci tohoto fondu (např. depozitář nekontroluje NAV); upozornění na rizika spojená s tímto druhem investic a další informace.

2. Propagační upoutávka fondu kvalifikovaných investorů (Zákon § 56, odst. 5)

Zákon stanovuje, že cenné papíry vydávané speciálním fondem kvalifikovaných investorů nesmějí být veřejně nabízeny ani propagovány. Zákaz veřejné nabídky se vztahuje také na neadresný direkt mailing.

Při zakládání fondu však může být uveřejňována propagační upoutávka. Propagační upoutávka může být zveřejněna pouze po dobu 1 roku od udělení povolení k založení fondu, a to i před udělením povolení.

Propagační upoutávka nesmí přerůst v reklamní kampaň. Proto by měl být pro propagační upoutávku použitý formát tzv. tombstone („náhrobní kámen“) – tzn. jako hlavní informace zprostředkovaná propagační upoutávkou by měla být informace o subjektu činícím upoutávku, dále následující stručná informace o:

- zaměření fondu a investicích fondu (typ aktiv, investiční politika)
- vymezení okruhu investorů, kterým je fond nabízen
- výše minimální investice
- kontaktní osoba pro získání více informací

Upoutávka naopak nesmí zmiňovat očekávanou výnosnost. Propagační upoutávka také nesmí obsahovat informace, které by byly pro klienty zavádějící.

Pozn.: Propagační **upoutávka nemůže nahradit podrobné informace** (tj., informace detailnější než základní informace obsažené v propagační upoutávce), které musí být klientovi předávány osobně, nebo prostřednictvím internetových stránek.

3. Konkrétní příklad propagační upoutávky fondu kvalifikovaných investorů:

Společnost ABC, investiční společnost a.s. tímto oznamuje, že hodlá založit a spravovat (nebo že spravuje) fond kvalifikovaných investorů v podobě fondu rizikového kapitálu zaměřeného na investice do technologických firem v regionu střední Evropy. Minimální investice jednoho investora činí 10 mil. Kč a fond je určen především právníkům a fyzickým osobám, které mají zkušenosti s tímto způsobem investování. Pro podrobnější informace prosím kontaktujte Josefa Nováka na tel. 222 222 222

4. Individuální nabízení

U stávajících klientů osoby, která nabídku fondu kvalifikovaných investorů činí (obchodník s cennými papíry, investiční společnost) je také přípustný adresný direkt mailing, telefonické nabízení nebo nabízení na hromadných seminářích organizovaných výhradně pro stávající klienty, pozvanými individuálně bez využití hromadných sdělovacích prostředků. Takovýmto způsobem mohou být stávajícím klientům poskytovány jak detailní informace, tak činěna osobní nabídka. Pokud nebyla tato informace stávajícím klientům sdělena již dříve, při poskytnutí podrobných informací o nabízeném fondu kvalifikovaných investorů by klient měl být výslovně upozorněn na rizika ve vztahu k investici do nabízeného fondu kvalifikovaných investorů.

V případě nových klientů musí oslovení klienta s nabídkou fondů kvalifikovaných investorů předcházet fundované posouzení jeho zkušeností s investováním do cenných papírů. Při poskytnutí podrobných informací o nabízeném fondu kvalifikovaných investorů by klient měl být výslovně upozorněn na rizika ve vztahu k investici do nabízeného fondu kvalifikovaných investorů.

Při individuálním oslovování klientů není jejich počet limitován na 100 osob splňujících podmínky stanovené pro investory, kteří mohou do tohoto fondu investovat.

5. Přístup k informacím o fondu kvalifikovaných investorů

Obecné informace o existenci fondu kvalifikovaných investorů (tj., informace ekvivalentní informacím v propagační upoutávce) by neměly být zveřejněny na veřejně přístupných místech s možností pasivního přístupu uživatelů k informacím o fondu kvalifikovaných investorů. Tzn. osoba spravující fond kvalifikovaných investorů zajistí, že informace o fondu kvalifikovaných investorů jsou poskytovány takovým způsobem, že zájemci o informace musí vyvinout cílenou aktivitu k získání informací o fondu kvalifikovaných investorů. Např. by informace o tomto fondu neměly být přístupné hned v úvodní části internetových stránek osoby, která fond kvalifikovaných investorů nabízí, ale investor se k nim může dostat až po cíleném „proklikání“.

Další informace o fondu kvalifikovaných investorů nad rámec obecných informací a informace o investování do tohoto fondu (např. výsledky) mohou být také přístupné prostřednictvím internetových stránek, avšak je nutné dbát na to, aby poskytnutí těchto informací nemělo charakter veřejné nabídky fondu.

Klient by měl být vždy při poskytnutí detailních informací výslovně upozorněn na rizika ve vztahu k investici do nabízeného fondu kvalifikovaných investorů.

C. Propagace zajištěných a garantovaných fondů

V rámci rozlišování zajištěných a garantovaných fondů by měla být důsledně rozlišována používaná terminologie zajištěných a garantovaných fondů.

V rámci propagace garantovaných fondů musí klient získat informaci, že je jeho investice garantována třetí stranou spolu s informací o této třetí straně.

V rámci propagace zajištěných fondů by měla být v propagačních materiálech uvedena alespoň základní zjednodušená informace o tom, z čeho ochrana kapitálu vyplývá, resp. za jakých podmínek se tato ochrana uplatní nebo neuplatní. Propagační materiály zajištěných fondů nesmějí v investorech očekávání bezrizikové investice. O skutečných vlastnostech produktu musí být investoři informováni přehledným a vyváženým způsobem tak, aby podstatné informace svým nevhodným umístěním nevyvolaly dojem méně podstatné informace.

Dále platí, že klient musí být, stejně jako u jiných typů fondů kolektivního investování, upozorněn na rizika spojená s jeho investicí, ostatně jako u jiných typů fondů kolektivního investování. Jedná se především o riziko kolísání hodnoty investice, jehož výše se odvíjí od charakteru fondu.